

A hangjuk a hangszerük

Szokatlan műfajokban is remekelnek a szegedi egyetemisták. A vásárhelyi születésű Molnár Emese népdalelőadását, illetve a zombói Angyal Áron operanéklését legutóbb az országos művészeti diákkonferencia szegedi döntőjének zsűrije méltatta.

– A fellépés izgalma még jobb teljesítményt hoz ki belőlem – válaszolta mosolygva Molnár Emese a lámpaláz okait és következményeit firtató kérdéseimre. – Elvezem, ha egyedül állok a közönség előtt, és minél többször szerepelek, annál jobban megtalálom velük a kapcsolatot. Látom a szemükből, mennyire tetszik a dalsokrom.

Az egyetemen magyar szakos, ötödéves lány énekből a főiskolán végzős. Kicsit sajnálja ugyan, hogy nem játszik hangszeren, ám a hangját ugyanolyan gondal igyekszik megszólaltatni. Általános iskolában kezdett énekelni, és a gimnázium után egyenesen az ének szakra vezetett az útja. Leginkább eredeti énekesek hangfelvételeiből szeret tanulni. Mostani tanárnője Ivánovics Tünde is erdélyi dalokat javasol mélyebb hangfekvésének. Emese nem torokból-gégéből énekel, természetes hangján ad elő.

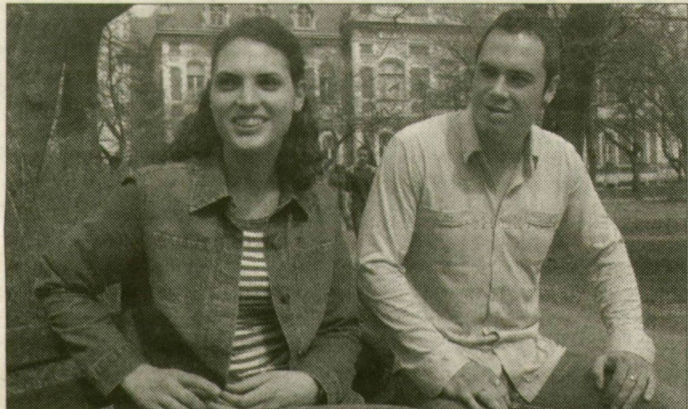
– Kedvelem a díszített, szokatlan dallamfordulatokat rejtő énekeket. Úgy látom, erre és az igényes szövegre a közönségem is vevő. A szegedi versenyre koromnál fogva négy lakodalmas dalt vittem. A döntőre ezekről harmincoldalas tanulmányt fogal-

maztam, ezt inkább csak illusztrálta a párperces éneklésem.

Bírálóinak ugyancsak elnyerhette a tetszését Emese írásbeli és énekes népdalsokra, mert harmadik díjjal tüntették ki. Nem írtak, csak daloltak az operás fiúk, ezért bármennyire is ragyogott a teljesítményük, a zsűri versenyen kívül díjazta a zombói Angyal Áront, és a duettben társát, Koczor Kristófot. Áron harmadéves a tanárképző főiskola ének-angol szakán. A sokoldalú fiatalember zongorázik, fuvolázik és gitáron játszik az éneklés mellett. Egyedül és kórusban is szívesen dalol, hangszeres kísérettel és a' capella egyaránt sikeres.

– Komolyzenei irányból érkeztem, egyházi zenével szintén foglalkoztam. Érdekes, hogy először a mostani énekvizsgámon adok elő magyarul, Bartók Bélától – hívta fel a figyelmemet a vállas fiatalember. – Bárdi Sándor tanár úr remekül választ tenor és bariton közötti fekvésű hangomhoz illő opera- és vígoperadarabokat. Kristóffal Mozartot adtunk elő az énekversenyen, és egy április végi rendezvényen is ezt a dalt kérték tőlünk. Szerepelek a Vaszy Viktor kórusával: emlékezetes a Nabucco-beli fellépésünk a szabadtéri színpadán. Nagyon várom az idei ismétlést, mert érdekes vállalkozás ekkora közönség előtt grandiózus énekesgárda oldalán dolgozni úgy, hogy harmonikusan összecsengjen a kórus, és mégis betöltsük a Dóm teret.

DOMBAI TÜNDE

Emese népdalokkal, Áron operával lép fel szívesen Fotó: Karnok Csaba

Az idén elkezdik építeni az egyetem új biológiai épületét

Tervek az Y két szárára

A Közép fasor 52. szám alatt jelenleg négy egyetemi biológiai tanszék működik

Fotó: Karnok Csaba

Több mint három évtizeddel azután, hogy nagyszabású egyetemi bővítéseket terveztek Újszegeden, az úgynevezett Y-telken mégis főlépül az SZTE új biológiai épülete és – magántőkéből – talán a biotechnológiai inkubátorház is.

Az újszegedi területre azért ragadt rá az „Y-telk” elnevezés, mert Y-alakban, három szárnyú épületet álmodott ide a tervező – anno. Amikor Szegedé lett az állami nagyberuházás és főlépült az Akadémia biológiai kutatója, a Szegedi Biológiai Központ (SZBK), az volt a szlogen, hogy számára a kutatói utánpótlást nyilvánvalóan a helyi egyetemen kell képezni. Ehhez pedig bővílni kell.

A hetvenes évek első felében föl is épült az Y-ból egy szárny, ahol négy biológiai tanszék kapott helyet. A betűforma másik két szárát mostanáig kirajzolják a földből kiálló beton-tuskók – de ennél tovább nem jutottak, az eredeti egyetemi beruházási tervek nem valósultak meg.

A folytatás bő harminc év után, az idén következik. – Egyetemi, minisztériumi és pályázati forrásokból összesen 1,2 milliárdos

beruházással, a terveink szerint ősszel elkezdődik az egyetem új biológiai épületének felépítése – tájékoztatott Tráser Ferenc. Az SZTE gazdasági és műszaki főigazgatója elmondta, hogy az új létesítmény a jelenleg az Egyetem utcai (ismertebb nevén az Ady téri bölcsészkar) épületben, elég mostoha viszonyok között dolgozó biológiai tanszékeknek ad majd helyet. Ide költözik továbbá mostani helyéről, az SZBK-tól bérelt, újszegedi raktár-épületből a biotechnológiai tanszék is.

A jelenleg egymástól viszonylag távoli épületekben működő biológiai tanszékek és kutatócsoportok számára igen előnyös lesz az egymás mellettség. Nem szólva a hallgatókról, akik harminc éve vándorolnak a Tisza egyik partjáról a másikra és vissza. A bölcsészkaréként emlegetett Ady téri régi épületet pedig valóságosan is a bölcsészkar tanszékek foglalhatják el.

Az utóbbi hetekben csillant föl a remény, hogy az eredeti tervekben szereplő harmadik szárny helye sem marad sokáig üresen. A nemrégiben Magyar Innovációs Nagydíjat elnyert szegedi biotechnológiai cég, a Solvo Rt. tárgyalásokat kezdeményezett az egyetem

vezetőivel arról, hogy inkubátorházat építenének föl a Közép fasori telken. A tárgyalások a kezdeti szakaszban tartanak. Információink szerint az az elképzelés, hogy a magáncég, ha nem is az eredeti tervekben szereplő négyezer négyzetméteres, hanem első lépcsőben csak kisebb épületet, laboratóriumokat és kiszolgáló egységeket építené. Részben saját céljaira, részben más biotechnológiai cégek részére – inkubátorház jelleggel. Ez azt jelenti, hogy a kezdő kutató-fejlesztő vállalkozásoknak nem kellene párhuzamos kapacitásokat létrehozni, finanszírozni, mert ezeket közösen használhatnák. Az inkubátorház az egyik első és elengedhetetlen lépés lenne a hosszú úton, amelyen a városnak kell elindulni; hogy Szeged ne csak a hírekben legyen – biopolisz.

Az inkubátorház céljaira jobb helyet keresve sem lehet találni, hiszen az egyetemi biológiai tanszékekkel és kutatócsoportokkal, valamint az ugyancsak a közelben működő SZBK-val természetes és kíváncsú együttműködésben dolgoznak a biotechnológiai kutató-fejlesztő cégek.

S. E.

Kiváltják a hamisítható matricákat a Szegedi Tudományegyetemen

Kamatoznak a chipes kedvezmények

Diákigazolvány a számítógép billentyűzetében

Fotó: Karnok Csaba

A szegedi felsőfokú intézményekben tanulók kamatoztatják a chipes diákigazolvány előnyeit. Minden megkérdezett tudta, hogy hol használhatja a modernizált kártyát. A fejlesztések végső célja, hogy a hamisítható matricákat ne kelljen használni.

Az egyik internetes oldal fórumán állandóan keresik a diákigazolvány-matricákat: „Fősulis matrica kellene. Ha lehet, akkor szegedi keressen, mert vidéki vagyok. Nagyon kellene egy egyetemi matrica! Nyomban fizetek, nagyon sürgős. Csak valódi eladók jelentkezését várom.” A lehetséges vevőknek nem sokáig kell várniuk: „2004–2005-ös középiskolai és egyetemi diákigazolvány-matricák eladók. Ár: 3500 ft/db.” – érkezik a válasz.

Az elfogadóhelyeken ellenőrzőbe rendezéseket elhelyezve lehetne visszaszorítani a diákigazolvány-matricák hamisítását – mondja Szőke Péter, a Diák-Bónusz Kht. ügyvezetője. Az Oktatási Minisztérium háttérintézményében azon dolgoznak, hogy a visszaéléseket a minimálisra csökkentsék. A végső cél: a csak chipekkel működő diákigazolványok elterjesztése. Egyelőre még a felemás azonosítóval ellátott kártya használata is korlátozott. Szőke Péter szerint ez nem rajtuk múlik, hiszen a fejlesztések megtörténtek, az információkat eljuttatták a felsőfokú intézmények vezetőihez, és a diákok is megkapták a tájékoztatást.

A szegedi egyetemisták tudják, hogy a speciális kártyát mire használhatják. Például az SZTE Tanulmányi és Informatikai Központjában az első emeleten kihelyezett számítógépek

előtt ülő hallgatók csak a billentyűzetbe behelyezett chipes kártya segítségével internetezhetnek ingyen. Ez már mindenkihez rögzült, természetessé vált, s az ott ülők egybehangzó véleménye: „jó, hogy van ilyen lehetőség.” Majd Zoltán igazgató azt mondja, hamarosan a beléptetés is a chip segítségével történik. Ez attól függ, hogy a forgókapuk mikor érkeznek meg.

A földszinten kávé- és kártyafeltöltő automatákat helyeztek el. Szekecs Szabolcs kétszáz forinttal „eteti” a gépet, hogy legyen a kártyáján pénz a fénymásoláshoz. A művelet után az ötödéves közgazdászal visszamegyünk az első emeletre. Bedugja a kártyát a gépbe, és pillanatok múlva megkezd a fénymásolást.

– Egy A/4-es oldalért nyolc forintot számol fel a gép – mondja az egyetemista. – Van ennél olcsóbb hely is Szegeden, de néhány oldalért nincs értelme elmenni. Némi kárpótlás, ha a diákigazolvánnyal vásárolok kávét, mert körülbelül tizenöt százalékos kedvezményt kapok.

CS. G. L.

DIÁKBÓNUSZ

A diakbonusz.hu internetes oldalon tájékozódhatnak a hallgatók a kártya nyújtotta anyagi előnyökről. Ám a kereső által felajánlott negyven kategória közül tizenegyen nincs kedvezmény. Ezek közül a legmeglepőbb, hogy – a honlap szerint – a szegedi diszkók és taxitársaságok nem adnak diákigazolványra könnyítést.

A hónap könyve

Hangok a tornádó centrumából

Hang-ember-hang címmel, a Tudomány-Egyetem sorozatban Pap János kötet a hang, a nyelv, a zene sajátosságait, összefüggéseit tárja fel. Ezt ajánlja az olvasók figyelmébe a Somogyi-könyvtár.

Korábban is írt már zenei akusztikával foglalkozó dolgozatokat Pap János (a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem docense), ebben a könyvben azonban a zenei ismereteken túl a fizika, a biológia, az anatómia tudományterületeit is érinti. Köztudott, hogy az élőszó ereje sok tekintetben felülmúlja az írásos megnyilatkozást. Minden, a kommunikációval foglalkozó tudomány tárgyalja a maga sajátos kutatási módszerei szerint a hangok, a beszéd folyamatát. Az azonban talán kevésbé ismert, hogy a hallás az az érzék, amely elsőként fejlődik ki az anyaméhben, s a hallás folyamatában utolsóként szűnik meg. A szerző ezt a tényt szem előtt tartva fejti ki mondanivalóját. A hallás mechanizmusának megismerése után azonban tárgyal a kör: képet kapunk a hangok szerkezetéről és tulajdonságairól, az emberi, illetve az állati hangokról (rovarok, kétélűek, madarak és emlősök hangjáról) és az élettelen természeti jelenségek hallkabb-erősebb hangjairól (földrengés, villámlás, tengeri viharok, szél, víz). A könyv az anatómiai és akusztikai alapfogalmak mellett a zenei nyelvet, a zenei szabályrendszert is feldolgozza. Egy érdekes táblázatot is tartalmaz, amely a zene orvosi alkalmazását mutatja be, vagyis azt, hogy milyen hatást vált ki a zene a szervezetben. A könyv különlegessége a demonstrációs hang- és zenegyűjtemény, az a CD-melléklet, amely az egyes jelenségek elemzését teszi hitelesebbé.

B. K.